

GÜMRÜK SİRKÜLERİ
Sayı: 2015/29

Tarih: 09/06/2015
Ref : 6/29

**Konu: GÜMRÜKTE HANGİ VERGİLER
ÖDENMEZSE TASFİYE OLUR?**

1. Giriş

Bu sirkülerin “*konu*” bölümünde yer alan sorunun yanıtı “*ithalat vergileri*”dir. Mevzuat uyarınca, ithalat vergileri süreleri içinde ödenmediğinde bu vergilerin ilgili bulunduğu eşya tasfiyelik hale gelir.

Bu sirküler bu konunun açıklanmasına tahsis edilmiştir.

2. İthalat Vergileri

“*İthalat vergileri*” deyimi,

- eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri,
- tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri,

ifade etmektedir.

Aşağıda örneklerine yer verilen vergiler ve mali yükler “*ithalat vergileri*” deyimi kapsamında yer alır:

Gümrük Vergisi
İlave Gümrük Vergisi
Toplu Konut Fonu
Çevre Katkı Payı
TRT Bandrol Ücreti

3. İthalat Vergilerinde Ödeme Süresi

Mevzuat, özet beyan kapsamındaki eşyaya, “gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım”^{1 2} belirlenerek, buna ilişkin işlemlerin, özet beyanın verildiği tarihten itibaren,

- denizyolu ile gelen eşya için 45 gün,
- diğer bir yolla gelen eşya için 20 gün,

çinde tamamlanmasını öngörmektedir.

Belirtilen süreler içinde tamamlanması gereken işlemler arasında ithalat vergilerinin ödenmesi de bulunmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu süreler, aynı zamanda, ithalat vergilerinin ödeme süresi olmaktadır.

4. İthalat Vergilerinin Ödenmemesi

Bu sirkülerin 3’üncü bölümünde belirtilen sürelerde ithalat vergilerinin ödenmemesi vergilerin ilişkin olduğu ithal eşyanın tasfiyesini gerektirir.

¹ GK’nın 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının 14’üncü bendi uyarınca, “eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” deyimi, eşyanın,

- bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
 - bir serbest bölgeye girmesini,
 - Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
 - imhasını,
 - gümrüğe terk edilmesini,
- ifade eder.

² GK’nın 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının 15’inci bendi uyarınca, “gümrük rejimi” deyimi,

- serbest dolaşıma giriş rejimini,
 - transit rejimini,
 - gümrük antrepo rejimini,
 - dahilde işleme rejimini,
 - gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
 - geçici ithalat rejimini,
 - hariçte işleme rejimini,
 - ihracat rejimini,
- ifade eder.

Bu husus, Gümrük Kanunu'nun (GK'nın) 70/1-c numaralı maddesinde aşağıdaki şekilde hükme bağlanmıştır:

“Beyan sahibinden kaynaklanan sebeplerle 46'ncı maddede belirtilen süreler içerisinde, tescil edilmiş beyanname kapsamı eşyanın (...) ödenmesi (...) gereken ithalat (...) vergilerinin ödenmemesi (...) hallerinde, eşya muayene edilir. Muayene sonucunda gümrük idarelerince alınacak para cezasını veya diğer takipleri gerektiren veya gerektirmeyen durumlar bir tutanağa bağlanır ve daha sonra eşya 177 ile 180'inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.”

5. Damga Vergisinin Ödenmemesi

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesi uyarınca, aynı kanuna ekli (I) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga Vergisi'ne tabidir. Söz konusu tablonun IV/2-c maddesinde *“gümrük idarelerine verilen beyannameler”* Damga Vergisi'ne tabi kağıtlar arasında belirtilmiştir. Bu çerçevede, gümrük idaresine verilen beyannameler *60,50 TL³ Damga Vergisi'ne tabidir.*

Damga Vergisi, *“ithalat vergileri”* tabiri içinde yer alan bir vergi değildir. Dolayısıyla bu verginin ödenmesi gereken süre içinde ödenmemiş olması tasfiye nedeni sayılmaz.

Örnek Olay: *Türkiye Gümrük Bölgesi'ne ithal edilen bir mal, GK'nın 46'ncı maddesinde yazılı süreler içinde antrepo rejimine tabi tutulmuştur. Antrepo rejimi için verilen gümrük beyannamesine ilişkin Damga Vergisi ise söz konusu süreler içinde ödenmemiştir.*

Çözüm: Damga Vergisi, örnek olayda, antrepo rejimi için verilen gümrük beyannamesi nedeniyle ödenmesi gereken bir vergidir. Söz konusu vergi *“ithalat vergileri”* tabiri içinde yer alan vergilerden de değildir. Bu nedenle, Damga Vergisi'nin ödenmemiş olması tasfiye gerektiren bir hal değildir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri'ne dağıtımli 03/04/2015 tarihli ve 40216608/131.99 sayılı yazısında da konu aynı şekilde çözüme kavuşturulmuştur.⁴

³ 30/12/2014 tarihli ve 29221 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığı'nın 58 Seri No.'lu Tebliği ile 01/01/2015 tarihinden geçerli olmak üzere tespit edilen tutardır.

⁴ Kaynak: İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'nin İnternet Sitesi, <http://www.igmd.org/mevzuat/gumruk-mevzuati/tasarruflu/48720-gumrukler-genel-mudurlugu-damga-vergisi.html>, Erişim: 08/06/2015.

6. Katma Değer Vergisi'nin Ödenmemesi

Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK) uyarınca, her türlü mal ithalatı KDV'ye tabi bulunmaktadır. Aynı kanunun 46/2'nci maddesi hükmü uyarınca, ithalde alınan katma değer vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir. Dolayısıyla, GK'nın 46'ncı maddesinde hükme bağlanan 45 ve 20 günlük süreler ithalatta alınan katma değer vergisinin (KDV'nin) ödenmesi bakımından da geçerlidir. Bu bağlamda,

- denizyoluyla gelen ithal eşyaya ilişkin KDV'nin 45 gün,
- denizyolu dışındaki yollarla gelen eşyaya ilişkin KDV'nin 20 gün,

içinde ödenmesi gerekir.

İthalatta alınan KDV, “*ithalat vergileri*” deyimine kapsamına giren vergilerden değildir. Dolayısıyla, ithalat vergilerinin ödenmemesini bu vergilerin ilişkili olduğu malın tasfiyesi için bir neden sayan GK hükmünün, ithalatta KDV bakımından da geçerli olup olmayacağı hususunun yanıtı gerekir.

Aynı yanıt gereksinmesi ithalatta alınan özel tüketim vergisi (ÖTV) bakımından da vardır.

Bu hususta şunlar söylenebilir: İthalatta alınan KDV ve ÖTV'nin gümrükte ele alınış şekli ve çeşitli uygulamaların konusu olması KDVK ve Özel Tüketim Vergisi Kanunu (ÖTVK) hükümlerinde yer alan ve GK'ya yapılan atıflar üzerinden olmaktadır. KDVK'da ve ÖTVK'da, ithalatta alınan KDV ve ÖTV'nin süresinde ödenmemiş olduğu hallerde GK'nın tasfiye hükümlerinin uygulanacağını vurgulayan, doğrudan ya da dolaylı, hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Bu durum, ithalatta alınan vergilerden yalnızca KDV ve ÖTV'nin süresinde ödenmemiş olmadığı hallerde tasfiye nedeninin mevcut olmadığı yönünde yorum yapmaya olanak tanımaktadır.

7. Sonuç

İthal eşya için ödenmesi gereken ithalat vergilerinin, ÖTV'nin ve KDV'nin, özet beyanın verildiği tarihten itibaren,

- eşya denizyoluyla gelmişse 45 gün,
- eşya denizyolu dışında bir yolla gelmişse 20 gün,

İNİNDE ÖDENMESİ GEREKİR.

İthalat vergilerinin söz konusu süreler İNİNDE ÖDENMEMESİ, bu vergilerin İlişkili olduğu malın tasfiyesini gerektirir.

İthalat vergileri tabiri kapsamında yer almayan vergilerin (söZgelimi Damga Vergisi'nin) belirtilen süreler İNİNDE ÖDENMEMİŞ OLMASI İSE TASFİYE NEDENİ SAYILMAZ.

Mevzuatta, İthalatta alınan KDV ve ÖTV'nin süresinde ÖDENMEMİŞ OLMASINI İSE TASFİYE NEDENİ SAYAN HIŐBİR HÜKÜM BULUNMAMAKTADIR.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŐAVİRLİK A.Ő.**

(*)Sirkülerlerimizde yer alan dış ticaret, gümrük ve Avrupa BirliĐi konularında, daha ayrıntılı bilgi ve görüş almak İNİN AŞAĞIDA BİLGİLERİ YER ALAN UZMANIMIZLA İLETİŐİME GEÇEBİLİRSİNİZ.

(**) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müŐavirliĐimiz sorumlu olmayacaktır.

Cahit YERCİ
Yeminli Mali MüŐavir
Vergi Departmanı, Kaliteden Sorumlu Ortak
(Dış Ticaret - Gümrük - AB Konuları)
cyerci@mazarsdenge.com.tr